

THÔNG TIN CHUNG VỀ SÁNG KIẾN

1. Tên sáng kiến: *“Một số giải pháp giúp trẻ 5 - 6 tuổi làm quen với toán qua các con số, phép đếm, về kích thước, hình dạng”.*

2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Phát triển nhận thức.

3. Tác giả: Họ và tên: . Sinh ngày:

- Trình độ chuyên môn: Đại học sư phạm mầm non

- Chức vụ: Giáo viên

- Đơn vị công tác: Trường Mầm non

4. Chủ đầu tư tạo ra sáng kiến:

5. Đơn vị áp dụng sáng kiến lần đầu:

6. Các điều kiện cần thiết để áp dụng sáng kiến:

- Tạo môi trường toán học phù hợp sinh động.

- Tích cực làm đồ dùng, đồ chơi đẹp và phù hợp và hấp dẫn đối với trẻ.

- Đồ dùng, giáo án và nghiên cứu kỹ bài soạn trước khi đến lớp.

- Thực hành dạy trên lớp. Quan sát theo dõi kết quả trên trẻ.

- Sự phối kết hợp với phụ huynh.

7. Thời gian áp dụng sáng kiến: Tháng 9 năm 2022 đến tháng 2 năm 2023.

8. Cam kết không sao chép hoặc vi phạm bản quyền: Tôi cam kết đề tài của tôi không sao chép, không vi phạm bản quyền của tác giả nào.

TÁC GIẢ

(Ký, ghi rõ họ tên)

XÁC NHẬN CỦA CƠ QUAN

ĐƠN VỊ ÁP DỤNG SÁNG KIẾN

XÁC NHẬN CỦA PHÒNG GD&ĐT

MỤC LỤC

STT	NỘI DUNG	TRANG
-----	----------	-------

	THÔNG TIN CHUNG VỀ SÁNG KIẾN	
	TÓM TẮT SÁNG KIẾN	
1	Hoàn cảnh nảy sinh sáng kiến.	
2	Điều kiện, thời gian, đối tượng áp dụng sáng kiến.	
3	Nội dung sáng kiến.	
4	Khả năng định giá trị, kết quả đạt được của sáng kiến.	
5	Đề xuất kiến nghị để thực hiện áp dụng hoặc mở rộng sáng kiến.	
	MÔ TẢ SÁNG KIẾN	1 - 13
1	Hoàn cảnh nảy sinh sáng kiến	1
2	Cơ sở lý luận của vấn đề.	2
3	Thực trạng của vấn đề.	2 - 3
3.1	Những thuận lợi và khó khăn.	2 - 3
3.1.1	Thuận lợi.	2
3.1.2	Khó khăn.	2 - 3
3.2	Khảo sát thực trạng.	3
4	Các giải pháp thực hiện.	3 - 12
4.1	Nắm rõ mục đích yêu cầu của từng bài dạy để thay đổi hình thức và hoạt động phù hợp.	3 - 4
4.2	Làm và lựa chọn đồ dùng, đồ chơi sáng tạo để tổ chức hoạt động “Làm quen với toán” và tạo môi trường toán học cho trẻ.	4 - 6
4.3	Đổi mới hình thức tổ chức tiết học trên lớp để gây hứng thú cho trẻ.	6 - 9
4.4	Dạy trẻ “làm quen với toán” mọi lúc, mọi nơi và thông qua môn học khác.	9 - 10
4.5	Ứng dụng công nghệ thông tin vào trong dạy học.	10 - 11
4.6	Phối hợp với các bậc phụ huynh để nâng cao chất lượng cho trẻ làm quen với toán.	11 - 12

5	Kết quả đạt được.	12 - 13
6	Điều kiện để sáng kiến được nhân rộng.	13
	KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	14
1	Kết luận.	14
2	Khuyến nghị.	14

1. Hoàn cảnh nảy sinh sáng kiến

“Trẻ em như búp trên cành
Biết ăn ngủ, biết học hành là ngoan”

Vâng: Trong thời đại ngày nay, trẻ em được xác định là tương lai của đất nước, là những chủ nhân quyết định vận mệnh của đất nước trong một thế kỷ tiếp theo. Trong xã hội ngày nay vấn đề chăm sóc giáo dục trẻ được xã hội quan tâm. Theo các nhà tâm lý học trẻ em cần được quan tâm, tạo điều kiện ngay từ khi còn nhỏ để hình thành nhân cách sau này ở trẻ. Ở giai đoạn này trẻ được phát triển tốt sẽ làm tiền đề cho sự phát triển ở những giai đoạn tiếp theo.

Trong chương trình chăm sóc giáo dục trẻ mầm non, ngoài vấn đề cần phát triển đều các lĩnh vực thì việc cho trẻ làm quen với toán ở lớp mẫu giáo lớn đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc cung cấp kiến thức, làm quen với môi trường toán học để chuẩn bị bước vào lớp 1. Nếu ngay từ khi học mẫu giáo trẻ đã được làm quen với những con số, kích thước, hình dạng, định hướng được thời gian, không gian thì sau này trẻ sẽ tự tin khi bước vào môi trường học tập mới. Sau khi được tham dự chuyên đề “*đổi mới hình thức giáo dục làm quen với toán*” ở lứa tuổi 5 – 6 tuổi, đặc biệt là việc hình thành biểu tượng về số lượng, con số, phép đếm, kích thước, hình dạng cho trẻ và nhận thức được vấn đề đó. Tôi mạnh dạn nghiên cứu đề tài: ***“Một số giải pháp giúp trẻ 5 - 6 tuổi làm quen với toán qua các con số, phép đếm, kích thước, hình dạng”***.

2. Điều kiện, thời gian, đối tượng áp dụng sáng kiến

2.1. Điều kiện: Để áp dụng sáng kiến cần có những điều kiện sau:

- Cơ sở vật chất, trang thiết bị đồ dùng đồ chơi.
- Xây dựng môi trường cho trẻ làm quen với toán.
- Sự quan tâm của Ban giám hiệu nhà trường, sự phối kết hợp giữa giáo viên và phụ huynh.

2.2. Thời gian: Sáng kiến được áp dụng lần đầu từ tháng 9/ 2022 đến tháng 2 năm 2023.

2.3. Đối tượng áp dụng sáng kiến: Nghiên cứu tại lớp 5 tuổi do tôi chủ nhiệm.

3. Nội dung sáng kiến.

*** Tính mới, tính sáng tạo của sáng kiến.**

Ngày nay việc thực hiện cho trẻ 5 – 6 tuổi làm quen với toán qua các biểu tượng về con số, phép đếm, kích thước, hình dạng, đã được tổ chức và thực hiện một cách nhẹ nhàng, thoải mái, không mang tính chất gò ép. Các giờ học toán không xây dựng theo hướng một chiều mà xây dựng theo hình thức lấy trẻ làm trung tâm và dựa vào tình hình thực tế, khả năng nhận thức của trẻ để giáo viên lựa chọn nội dung cho trẻ làm quen với toán cho phù hợp với chủ đề. Xuất phát từ yêu cầu chất lượng dạy và học trong giai đoạn hiện nay, được sự giúp đỡ của Ban giám hiệu và bạn bè đồng nghiệp, trong năm học 2022 - 2023 tôi đã nâng cao hiệu quả dạy trẻ làm quen với toán qua một số giải pháp sau:

- Giải pháp 1: Hiểu rõ mục đích yêu cầu của từng bài dạy để thay đổi hình thức và hoạt động phù hợp.
- Giải pháp 2: Làm và lựa chọn đồ dùng, đồ chơi sáng tạo để tổ chức hoạt động “Làm quen với toán” và tạo môi trường toán học cho trẻ.
- Giải pháp 3 : Đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức tiết học trên lớp để gây hứng thú cho trẻ.
- Giải pháp 4: Dạy trẻ “làm quen với toán” mọi lúc, mọi nơi và thông qua môn học khác.
- Giải pháp 5: Ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học.
- Giải pháp 6: Phối hợp với các bậc phụ huynh để nâng cao chất lượng cho trẻ làm quen với toán.

*** Khả năng áp dụng sáng kiến.**

- Sáng kiến này của tôi có thể áp dụng rộng rãi trong các trường mầm non và đối với tất cả giáo viên và học sinh trong trường. Vì những biện pháp mà tôi đưa ra rất cần thiết và vô cùng quan trọng với trẻ, tôi đã dựa vào tình hình thực tế, dựa vào nhận thức của trẻ mà tôi đã đưa ra những biện pháp đó.

*** Lợi ích thiết thực của sáng kiến.**

- Giúp giáo viên nắm chắc phương pháp môn toán để truyền đạt tới học sinh những bài học sáng tạo và bổ ích, giáo viên hiểu sâu hơn về số lượng, phép

đếm, kích thước, hình dạng.

- Giúp trẻ có thói quen sắp xếp lần lượt và đếm theo thứ tự dần hình thành kỹ năng sống cho trẻ.

- Sự phối kết hợp giữa phụ huynh và giáo viên nhà trường để giáo dục trẻ có ý thức học toán. Từ đó phụ huynh hiểu rõ hơn về vấn đề này.

4. Khẳng định giá trị, kết quả của sáng kiến.

- Giáo viên được tiếp cận với nội dung toán học và bước đầu có những biện pháp trong việc hướng dẫn trẻ làm quen với toán như: Cách xếp, cách đếm, nhận biết con số...

- Giáo viên biết tận dụng nguyên vật liệu phế thải sẵn có ở địa phương để làm đồ dùng đồ chơi vừa đảm bảo tính tiết kiệm, rẻ tiền mà vẫn đảm bảo được nội dung và hình thức. Sự quan tâm, ủng hộ từ các bậc phụ huynh kết hợp cùng giáo viên để trẻ có kỹ năng đếm, xếp, so sánh...

-> Trẻ hứng thú, tích cực tham gia hoạt động làm quen với toán. Các cháu đã có kỹ năng nhận biết các chữ số, các hình, khối, khả năng đếm, thêm bớt thành thạo, kỹ năng so sánh tốt.

5. Đề xuất kiến nghị.

- Đối với cấp trường: Xây dựng các tiết hoạt động mẫu về chuyên đề làm quen với toán cho giáo viên bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ.

- Đối với giáo viên: Tích cực, chủ động tổ chức cho trẻ tham gia vào các hoạt động hiệu quả hơn, hình thành biểu tượng về số lượng, con số, phép đếm, kích thước, hình dạng cho trẻ đạt được mục tiêu đã đề ra.

MÔ TẢ SÁNG KIẾN

1. Hoàn cảnh nảy sinh sáng kiến.

Trẻ em ở lứa tuổi mầm non là giai đoạn vàng để hình thành nhân cách con người phát triển toàn diện sau này. Việc cho trẻ tiếp xúc, làm quen với toán, những khái niệm toán học sơ đẳng qua các con số, phép đếm, hình dạng, kích thước là một trong những nội dung quan trọng không những rèn luyện não bộ hàng ngày cho con mà con là một cơ hội tốt để sớm hình thành, phát triển năng lực, tư duy sáng tạo, trí tưởng tượng phong phú, khả năng tập trung chú ý... góp phần hình thành trí tuệ cho trẻ. Để tiếp thu được những kiến thức về toán học ở các bậc học tiếp theo vì vậy ngay ở lứa tuổi mẫu giáo trẻ phải được làm quen với toán, hình thành các biểu tượng sơ đẳng về toán sẽ giúp cho trẻ tự tin và vững vàng.

Dưới sự hướng dẫn của giáo viên việc cho trẻ làm quen với toán cần hình thành cho trẻ những khái niệm toán học sơ đẳng qua việc cho trẻ làm quen với con số, phép đếm, kích thước, hình dạng, định hướng về không gian và thời gian.

Theo nghiên cứu của các nhà giáo dục việc cho trẻ làm quen với các biểu tượng toán học sơ đẳng cho trẻ ngay khi trẻ ở lứa tuổi mầm non sẽ rèn luyện, phát triển não bộ cho trẻ góp phần tích cực vào việc phát triển trí tuệ cho trẻ và làm tiền đề cho việc học tốt môn toán sau này ở những bậc học tiếp theo. Vì vậy vai trò của người giáo viên là vô cùng quan trọng trong việc cung cấp kiến thức, hướng dẫn đúng lúc, kịp thời, phù hợp với lứa tuổi sẽ góp phần phát triển trí tuệ cho trẻ. Qua đó trẻ có những kiến thức sơ đẳng về toán, sẽ trở lên yêu thích môn toán và vận dụng vào trong cuộc sống hàng ngày.

Với những hình thức, cách tổ chức cho trẻ làm quen với toán trước tôi nhận thấy trẻ chưa thực sự hào hứng, sự tập trung chú ý chưa cao, tiết học chưa đạt hiệu quả cao, giáo viên còn hạn chế trong quá trình tổ chức hoạt động cho trẻ làm quen với toán. Chính vì thế trẻ chưa tập trung, chú ý, chưa thể hiện hết khả năng về toán học của mình.

Nhận thức được tầm quan trọng đó tôi đã tập trung nghiên cứu, tìm tòi để

tìm ra một số giải pháp: ***“Một số giải pháp giúp trẻ 5 - 6 tuổi làm quen với toán qua các con số, phép đếm, kích thước, hình dạng”.***

2. Cơ sở lý luận của vấn đề.

Để phát triển tư duy toán học cho trẻ cần cho trẻ nắm được những kiến thức, kỹ năng toán học sơ đẳng góp phần phát triển tư duy, trí tuệ cho trẻ. Muốn hình thành các biểu tượng toán học cho trẻ mầm non đạt hiệu quả thì không những cần phải xây dựng hệ thống các biểu tượng toán học mà còn đưa ra các phương pháp, giải pháp để tổ chức các hoạt động cho trẻ làm quen với toán gây hứng thú, tạo động lực cho trẻ.

Để phát triển ở trẻ hứng thú, hình thành các kỹ năng, rèn luyện trí tuệ thì chúng ta cần phát triển cho trẻ khả năng nhận biết các tính chất mối quan hệ của sự vật qua đó tạo ra những điều kiện bên trong, dẫn dắt trẻ tới hình thức mới của tư duy tưởng tượng.

3. Thực trạng của vấn đề.

3.1. Những thuận lợi và khó khăn.

3.1.1. Thuận lợi.

- Lớp 5 tuổi do tôi phụ trách luôn nhận được sự giúp đỡ của Ban giám hiệu nhà trường, sự quan tâm của lãnh đạo địa phương và các ban ngành đoàn thể về cơ sở vật chất cũng như về tinh thần.

- Luôn nhận được sự quan tâm, ủng hộ, giúp đỡ của các bậc phụ huynh.

- Bản thân tôi luôn nhiệt tình, tận tâm với nghề. Luôn tích cực học hỏi kinh nghiệm của bạn bè đồng nghiệp, tìm cái mới để áp dụng vào trong công tác chăm sóc giáo dục trẻ.

3.2.2. Khó khăn.

- Đồ dùng trực quan còn hạn chế, vì thế trẻ ít được luyện tập nên kết quả vẫn chưa đạt được như mong muốn.

- Cách truyền đạt của giáo viên chưa thực sự thu hút, lôi cuốn trẻ dẫn đến khi tham gia hoạt động trẻ chưa phát huy được tính tích cực.

- Mặc dù nhận được sự quan tâm của các bậc phụ huynh nhưng việc cho trẻ làm quen với toán ở mọi lúc mọi nơi khi trẻ ở nhà còn hạn chế.

3.2. Khảo sát thực trạng.

Trước khi vào nghiên cứu: Tổng số trẻ: 29 trẻ

Năm học 2022-2023	Tổng số trẻ kiểm tra	Xếp loại							
		Tốt	Tỷ lệ %	Khá	Tỷ lệ %	Đạt yêu cầu	Tỷ lệ %	Chưa ĐYC	Tỷ lệ %
Tháng 9/ 2022	29	4	14	14	49	9	31	2	6

Qua thực trạng trẻ cho thấy kỹ năng làm quen với toán qua các biểu tượng về tập hợp số lượng - đếm của trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi ở giai đoạn đầu năm học còn rất thấp. Để góp phần nâng cao chất lượng về biểu tượng toán tập hợp, con số, đếm nói riêng và góp phần nâng cao chất lượng cho trẻ làm quen với toán nói chung, tôi đã đề ra một số giải pháp để thực hiện đề tài như sau:

4. Các giải pháp thực hiện.

4.1. Nắm rõ mục đích yêu cầu của từng bài dạy để thay đổi hình thức và hoạt động phù hợp.

Với từng bài dạy nội dung kiến thức khác nhau, giáo viên sẽ soạn bài, xây dựng và thay đổi hình thức để phù hợp với hoạt động, với đặc điểm nhận thức của trẻ. Giáo viên cần thiết kế hoạt động mang tính chất cá nhân thông qua việc cho trẻ khám phá, trải nghiệm để giúp trẻ lĩnh hội được kiến thức một cách tốt nhất.

Ví dụ: Tôi chọn chủ đề phương tiện giao thông đường sắt. Đường sắt có những phương tiện giao thông gì nào? Các con hãy vẽ tàu hỏa có 6 toa tàu. Trẻ sẽ vẽ và quan sát lẫn nhau.

- Bạn vẽ gì ? Có đủ số lượng chưa?

Phần luyện tập: Cô cho các con tạo nhóm thành 6 bạn, làm những đoàn tàu nối đuôi nhau. Các con sẽ phải chọn đủ 6 bạn, mỗi nhóm có số lượng là 6 và cùng đếm.

Hay cho trẻ tìm xem có những đồ dùng, đồ chơi gì trong lớp có số lượng là 6.

Cho trẻ đếm và kiểm tra kết quả, so sánh đưa ra câu hỏi làm thế nào để hai nhóm có kết quả bằng nhau và cùng bằng 6. Sau đó kiểm tra lại và lấy kết quả đúng.

Cô cho trẻ đếm số lượng của hai nhóm bằng nhau và cùng bằng 6. Sau đó chọn số tương ứng (6).

Tôi thường kết hợp các bài thơ, bài hát, ca dao, đồng dao nhẹ nhàng để dạy với những bài thêm bớt, tạo sự bằng nhau. Hay tôi chuẩn bị những chiếc dây vải dù để có thể sử dụng để giúp trẻ nhận biết các hình thông qua việc thay đổi hình thức các trò chơi hoặc có thể hỏi trẻ các câu hỏi như sau:

- + Con hãy làm thành một hình vuông từ những dây vải dù này?
- + Với những chiếc dây vải dù này, con có thể làm được những hình gì?
- + Dây vải dù này có thể làm được vào những việc gì?

4.2. Làm và lựa chọn đồ dùng, đồ chơi sáng tạo để tổ chức hoạt động “Làm quen với toán” và tạo môi trường toán học cho trẻ.

Đặc điểm tư duy của trẻ mẫu giáo lớn là tư duy trực quan hành động vì thế trẻ nhận biết các đối tượng dựa vào những dấu hiệu đặc trưng về hình dạng, kích thước... Toán học giúp trẻ phát triển hoạt động nhận thức và giúp trẻ chuyển hoạt động từ tư duy trực quan hành động sang trực quan hình tượng và sang tư duy logic, góp phần hình thành nhận thức, giúp trẻ thấy được mối liên hệ giữa biểu tượng toán với môi trường xung quanh, nó rèn luyện thao tác tư duy cho trẻ. Vì vậy theo tôi đồ dùng, đồ chơi phục vụ giảng dạy là rất cần thiết, đồ dùng, đồ chơi là chiếc cầu nối giữa trẻ và hoạt động nhận thức, cho trẻ hoạt động với đồ dùng, đồ chơi là cách thức giúp trẻ lĩnh hội kinh nghiệm sống sau này. Để giờ học đạt kết quả cao thì cần chuẩn bị đồ dùng dạy học là vô cùng cần thiết và quan trọng. Đồ dùng phục vụ cho trẻ hoạt động “ làm quen với toán” phải an toàn, dễ sử dụng, mang tính thẩm mỹ cao.

Ví dụ 1: Ở hoạt động làm quen với môn toán: “Tách gộp trong phạm vi 7” ở chủ đề nghề nghiệp tôi đã làm nhiều dụng cụ các nghề như: cuốc, xẻng, bàn là, bút, thước từ những nguyên vật liệu suu tầm, dễ kiếm như lõi chỉ, vỏ hộp sữa

chua, xốp màu, giấy màu, bút màu, để tạo thành đồ dùng phù hợp với tiết dạy cho hoạt động làm quen với môn toán “Tách gộp trong phạm vi 7” mà nó còn được sử dụng trong các hoạt động làm quen với toán như: “Tách gộp trong phạm vi 7”, tách gộp trong phạm vi 6, nhận biết số 6, 7, 8, thêm bớt tạo nhóm trong phạm vi 7...”

Ngoài ra tôi còn làm được rất nhiều đồ dùng khác như trong chủ đề phương tiện giao thông như xe đạp, xe máy, ô tô, xích lô, máy bay, tàu hỏa..Chủ đề thế giới thực vật có các loại rau, củ, quả, cỏ, cây, hoa lá..Chủ đề thế giới động vật có một số con vật như chó, mèo, gà, lợn, cá, thỏ... Những đồ dùng, đồ chơi này an toàn, dễ sử dụng đối với trẻ, phù hợp với từng chủ đề, mang lại hiệu quả cao. Ngoài ra những đồ dùng này còn được sử dụng trong các hoạt động khác nhau như hoạt động khám phá khoa học, hoạt động làm quen văn học...

Những đồ dùng mà cô chuẩn bị tạo sự hấp dẫn, lôi cuốn, thu hút trẻ để tìm hiểu, khám phá những kiến thức mới. Đồ dùng của trẻ cần phong phú, đa dạng, dễ kiếm, dễ làm với những chất liệu đơn giản như: vỏ chai, vỏ sữa, lon nước ngọt, bìa cát tông, ống mút... Thông qua đồ dùng sẽ là công cụ để trẻ thực hành, ghi nhớ lại những kiến thức của cô một cách nhanh nhất và thoải mái nhất. Qua đó sẽ giúp giáo viên nắm bắt được khả năng nhận thức và tiếp thu của trẻ để có hướng khắc phục hay phát huy.

Ví dụ: Trong hoạt động làm quen với toán “Nhận biết chữ số” chủ đề gia đình tôi đã làm mỗi trẻ ít bát và thìa để trẻ xếp và đếm số lượng 2 nhóm, sau đó thêm vào cho đủ, mỗi trẻ đều có lô tô để trẻ gắn vào nhóm tương ứng. Những đồ dùng này dễ làm, dễ sử dụng, mang tính thẩm mỹ, phù hợp với trẻ, giúp trẻ tích cực hoạt động.

Các đồ dùng trên có thể sử dụng trong các hoạt động làm quen với toán khác nhau như: thêm bớt, tách gộp hay sắp xếp theo quy tắc...hay các hoạt động khác như hoạt động tạo hình, khám phá khoa học...

Tôi khuyến khích trẻ làm cùng cô để tạo hứng thú cho trẻ. Như vậy trẻ sẽ biết giữ gìn những đồ dùng đồ chơi do cô và mình tạo ra

* Xây dựng môi trường học tập thuận lợi:

Việc tạo môi trường học tập tốt cho trẻ là vô cùng quan trọng. Vì vậy, giáo viên cần tạo môi trường trưng bày, bố trí các góc trò chơi, xây dựng các hoạt động, sử dụng những hình ảnh để lại ấn tượng sâu sắc cho trẻ, kích thích trẻ tìm tòi, khám phá, buộc trẻ phải tư duy. Trẻ em học được rất nhiều bằng cách đặt câu hỏi. Những thứ như đếm, so sánh, thêm và bớt, nhận biết màu sắc và hình dạng...

Ví dụ: Trong lớp tôi dành một góc nhỏ để trang trí góc toán, trong đó tôi làm khu vườn có các con số để trẻ đếm, có ong bướm để trẻ sắp xếp, có cây xanh cho trẻ. Trẻ cao hơn, thấp hơn,... Nhằm giúp trẻ hiểu sâu hơn về các biểu tượng toán học, trẻ có thể học cùng bạn bất cứ lúc nào thông qua môi trường và góc toán học do tôi tạo ra...

Ví dụ: Trong chủ đề động vật, tôi trang trí hình ảnh cái hồ, trong hồ có rất nhiều con vật sống dưới nước, trẻ nhìn hình ảnh này trẻ suy nghĩ và đếm số lượng các con vật, đặc điểm, cấu tạo...

Đối với trẻ mầm non được hoạt động với đồ vật là rất cần thiết cho nên khi sắp xếp phải gọn gàng, ngăn nắp vừa tầm tay trẻ và trong trạng thái mở để trẻ dễ cất, dễ lấy, dễ nhìn.

Ví dụ: Khi dạy trẻ tìm hiểu về các hình học. Cô tổ chức cho trẻ chơi trò chơi tìm đồ vật trong lớp có dạng giống hình vuông, hình chữ nhật và mang lên đây thì cô phải sắp xếp những đồ vật đó vừa với tầm với của trẻ để trẻ dễ nhìn, dễ. Nếu cô không sắp xếp đồ dùng, đồ chơi dễ nhìn, dễ lấy thì mục tiêu mà cô đề ra đối với trẻ sẽ không đạt.

4.3. Đổi mới hình thức tổ chức tiết học trên lớp để gây hứng thú cho trẻ.

Để giúp trẻ tiếp cận với việc tự học, giáo viên cần đổi mới tổ chức lớp học để trẻ luôn hứng thú. Phương pháp này giúp phát huy tính tích cực của trẻ, giúp trẻ chủ động, sáng tạo trong mọi hoạt động, nó kích thích niềm đam mê của trẻ, tạo hứng thú cho trẻ mang lại niềm vui, sự tự tin cho trẻ tạo cơ hội cho đứa trẻ được hoạt động một cách tốt nhất, giúp cho kỹ năng của trẻ được phát triển tối đa.

Để thay đổi hình thức, phương pháp và kỹ thuật dạy học, tôi mạnh dạn nghiên cứu và thực hiện đổi mới, để việc dạy học “Toán học tập” cho trẻ đạt kết quả cao, tôi đã nghiên cứu một số giải pháp. Cũng như những kỹ năng nhỏ dạy cho trẻ và những kinh nghiệm nhỏ về một số hình thức tổ chức lớp học đổi mới được phát hiện như sau:

4.3.1. Lựa chọn hình thức tổ chức và sử dụng câu hỏi.

Để tổ chức một tiết học thành công thì việc lựa chọn hình thức tổ chức, cách sử dụng câu hỏi để kích thích trẻ hoạt động, giúp trẻ nắm vững kiến thức cũng là một trong những yếu tố quan trọng. Vì vậy, giáo viên có thể lựa chọn các hình thức sau: Học nhóm, học nhóm giúp khơi gợi hứng thú học tập của trẻ, giúp trẻ trao đổi kiến thức, sửa lỗi cho nhau, cho trẻ thực hành, trải nghiệm ở nhiều chủ đề khác nhau. Đối với lứa tuổi mầm non nhất là trẻ 5- 6 tuổi khi mà ngôn ngữ của trẻ đã phát triển thì việc học nhóm sẽ giúp trẻ hòa đồng, tự tin, mạnh dạn, không còn nhút nhát, trẻ sẽ cùng nhau hoàn thành nhiệm vụ mà cô giao cho.

Vì vậy để giờ học toán đạt hiệu quả cao tôi thường chia trẻ ra thành nhiều nhóm nhỏ và giao nhiệm vụ cho từng nhóm cụ thể và để cho trẻ một khoảng thời gian trao đổi, thảo luận, cùng chia sẻ về những hiểu biết của mình. Sau đó tôi sẽ kiểm tra kết quả và nhận xét các nhóm, khen ngợi và động viên trẻ kịp thời.

Vì vậy trong những giờ học toán tôi thường tổ chức cho trẻ học theo hình thức phân trẻ ra thành nhiều nhóm nhỏ để trẻ có cơ hội được trao đổi, thảo luận cùng nhau và sau một thời gian nhất định tôi mới hỏi kết quả của từng nhóm. Sau đó khen ngợi hay động viên, khuyến khích kịp thời.

Ví dụ 1: Trong giờ dạy trẻ đếm đúng nhóm 7 đồ vật theo chủ đề thế giới động vật, tôi thường cho trẻ gọi tên và xếp con mèo, con cá, sau đó cho trẻ tự đếm và nhận biết. So sánh và đối chiếu hai nhóm.

Ở tiết dạy so sánh chiều dài của hai đối tượng bằng một đơn vị đo, để cho trẻ biết băng giấy màu xanh hay băng giấy màu vàng dài bằng mấy lần que tính tôi cho trẻ thực hành đo chiều dài của hai đối tượng bằng một đơn vị đo, sau đó cho trẻ nhận xét kết quả.

Tôi thường sử dụng hình thức cho trẻ hoạt động độc lập theo từng cá nhân hay chia ra thành các nhóm để trẻ tự nhận xét kết quả

Sau khi trẻ thực hành xong tôi cho trẻ liên hệ thực tế để giúp trẻ khắc sâu hơn về kiến thức. Trẻ thường tìm những vật dụng cá nhân liên quan đến bài học hoặc những dụng cụ, đồ chơi trong lớp. Để thấy được khả năng nhận thức của từng trẻ, trong quá trình trẻ thực hiện theo nhóm tôi thường quan sát hoạt động của từng nhóm, tuyên dương, khen ngợi kịp thời các nhóm có ý tưởng hay trong quá trình thực hiện đạt kết quả cao. Đồng thời động viên, giúp đỡ các nhóm hay một số cá nhân trẻ còn yếu hay lúng túng giúp trẻ tự tin hơn hoặc đưa ra các bài tập đơn giản, dễ hiểu, phù hợp với khả năng nhận thức của từng trẻ để trẻ đạt được mục tiêu đề ra.

Như vậy để tìm ra kết quả tốt nhất cho nhóm của mình việc tổ chức hình thức học nhóm mang lại hiệu quả cao đối với trẻ giúp trẻ tự do, thoải mái sáng tạo nêu lên ý tưởng của mình trong quá trình thực hiện cùng chia sẻ, trao đổi, phát triển tư duy và trí tưởng tượng cho trẻ.

Để giúp trẻ có thể nhớ lâu, khắc sâu kiến thức thì việc lựa chọn câu hỏi của cô cũng là một việc rất quan trọng sao cho câu hỏi phải ngắn gọn, xúc tích, cô động để trẻ dễ trả lời mà câu hỏi còn mang tính chất mở kích thích tư duy, trí tưởng tượng của trẻ. Vì vậy phải chú ý các câu hỏi làm sao trẻ có thể khắc sâu kiến thức.

Để kích thích phát triển tư duy cho trẻ cần phải sử dụng đến nhiều câu hỏi đàm thoại.

Ví dụ 1: Trong lớp dạy trẻ đo thể tích của vật so sánh và biểu thị kết quả đo, tôi đặt câu hỏi: Vì sao con biết dung tích của lọ màu đỏ nhỏ hơn lọ màu xanh?

Tôi thường đưa ra các câu hỏi ngắn gọn, dễ hiểu, các bài tập đơn giản và có sự động viên, khích lệ đối với những trẻ nhút nhát, chậm hiểu để giúp trẻ tự tin hơn, hoàn thành nhiệm vụ cô giao.

Việc trao đổi, tranh luận cùng bạn bè kích thích tư duy của trẻ. Vì thế tôi luôn giành thời gian để trẻ có thể trao đổi, thảo luận cùng nhau để đưa ra câu trả

lời. Hệ thống câu hỏi tôi luôn sử dụng những câu hỏi mở cho trẻ để tạo động lực và khiến trẻ hứng thú hơn. Việc làm này sẽ giúp trẻ không nhàm chán khi tham gia vào bài học, đạt được mục tiêu đề ra.

4.3.2. Sáng tạo khi tổ chức cho trẻ chơi với các trò chơi ôn luyện.

Khi tổ chức trò chơi cho trẻ tôi luôn đảm bảo nguyên tắc tĩnh – động – tĩnh. Việc sử dụng trò chơi trong các tiết học cũng mang lại hiệu quả cao giúp trẻ hứng thú, tích cực. Trò chơi phải được lựa chọn để tổ chức từ dễ đến khó đòi hỏi trẻ phải các nhiều kỹ năng như quan sát, lắng nghe, phán đoán, ghi nhớ, tưởng tượng... Chính vì vậy tôi lựa chọn trò chơi cho phù hợp với từng chủ đề.

Ví dụ 1: Trong giờ học nhận biết các khối, tôi cho trẻ chơi trò chơi: “Chuyển khối” sau khi học xong bài:

- Cô giới thiệu cách chơi, luật chơi như sau
- Cách chơi: Các con sẽ chia thành 2 đội chơi. Nhiệm vụ của mỗi đội là đi trong đường hẹp vận chuyển khối về đội của mình.
- Luật chơi: Trong một bản nhạc trò chơi sẽ kết thúc. Đội nào có nhiều khối hơn đội đó sẽ giành chiến thắng.

Hoặc trong giờ nhận biết số 7 chủ đề động vật tôi cho trẻ vừa đi vừa hát một bài hát về động vật sau đó nghe âm thanh xem đó là âm thanh của con vật gì thì bắt chước tiếng kêu của con vật đó 7 lần.

Hay cho trẻ chơi trò chơi: “*Tìm nhà*” mỗi trẻ lựa chọn các thẻ số khác nhau. Sau khi vừa đi vừa hát, khi có tín hiệu “tìm nhà” phải chạy về đúng nhà có biển số đó... Ai chọn sai sẽ phải nhảy lò cò.

4.4. Dạy trẻ “làm quen với toán” mọi lúc, mọi nơi và thông qua môn học khác.

Ngoài các giờ hoạt động chung trong ngày để cho trẻ tiếp thu kiến thức một cách tích cực, khắc sâu những kiến thức, các biểu tượng sơ đẳng về toán thì tôi còn dạy trẻ làm quen với toán mọi lúc, mọi nơi có thể trong các giờ đón trả trẻ, trong các hoạt động vui chơi, hoạt động ngoài trời hay thông qua các môn học khác nhằm cung cấp, củng cố kiến thức cho trẻ.

Ví dụ: Trong giờ đón trả trẻ, các bạn đi xe ô tô xếp hàng, điểm danh, đếm số bạn vào lớp. Hay trong giờ hoạt động góc các con chơi trò chơi gia đình, tôi lại gần và đặt câu hỏi cho trẻ: Gia đình bác có mấy người? Khi ăn cơm thì cần mấy đôi đũa? Cần mấy cái bát? Hay góc xây dựng các con chơi trò chơi “Xây trang trại chăn nuôi” tôi sẽ hỏi trẻ: Trang trại của bác có bao nhiêu con vật?..

+ Góc học tập: Cho trẻ tạo các con số đã học bằng cách xếp những miếng xốp đã được cắt nhỏ. Đây là đồ dùng rất dễ kiếm mà gây hứng thú cho trẻ khi hoạt động.

+ Góc xây dựng: Dùng các khối gỗ, khối nhựa để xếp tạo thành ngôi nhà.

Ở hoạt động dạo chơi ngoài trời: Có thể cho trẻ vẽ các hình, các chữ số trên sân hay cho trẻ đếm số đồ chơi ngoài trời, số phòng học...

Trong giờ hoạt động chiều: Cho trẻ nặn các chữ số, tạo hình chữ số bằng sợi dây, xếp các hình hay cho trẻ làm vở “Làm quen với toán”...Những điều đó gây hứng thú, giúp trẻ khắc sâu kiến thức đã học được.

Tích hợp vào các môn học khác: Lồng ghép, tích hợp nội dung toán vào các môn học khác như: Văn học, tạo hình, âm nhạc, thể dục...

Ví dụ 1: Khi học âm nhạc cô yêu cầu trẻ mời 5 hay 6 bạn lên thể hiện bài hát cùng với con hay khi học tạo hình cô hỏi trẻ tay phải(trái) con đâu, tay phải (trái) để làm gì? Hay khi học thể dục cô cho trẻ chơi trò chơi chuyền bóng. Sau đó đếm số bóng và 2 đội chuyền được. Khi chơi trò chơi cho trẻ đếm số thành viên của 2 đội.

Ví dụ 2: Kể chuyện: Đếm số nhân vật trong câu chuyện.

Ví dụ 3: Khám phá khoa học: Đếm số đồ dùng trong gia đình, đếm số phương tiện giao thông, số con vật vừa tìm hiểu

Khi học toán có thể lồng ghép tích hợp tạo hình. Để giờ học không nhàm chán, khô khan tôi cho trẻ chơi trò chơi “Ai khéo tay”.

Khi tham gia các trò chơi trẻ được ôn luyện, củng cố lại kiến thức toán đã học giúp trẻ hứng thú, tăng khả năng tập chung, phát huy trí tưởng tượng phong phú của trẻ.

4.5. Ứng dụng công nghệ thông tin vào trong dạy học.

Để giờ học đạt kết quả cao, gây hứng thú cho trẻ, tôi thường ứng dụng công nghệ thông tin vào bài học, trong quá trình giảng dạy tôi thường sưu tầm các hình ảnh trên mạng, ứng dụng powerpoint để giờ học được sáng tạo, hấp dẫn hơn với trẻ.

Ví dụ 1: Trong giờ học toán về nhận biết số lượng 7, tôi cho trẻ đếm trên màn hình powerpoint, sau đó cho trẻ chọn số tương ứng gắn vào chữ số. Trong Chuyên đề: “Bản thân” của bài định hướng không gian lên, xuống, trước, sau. Tôi đưa ra em búp bê và hỏi trẻ về phía trước, phía sau, phía trên, phía dưới em búp bê là gì? Khi trẻ đã xác định được rồi tôi cho trẻ lên làm mẫu quay các hướng theo yêu cầu của cô rồi cho trẻ định hướng trong không gian trên, dưới, trước, sau.

Tôi thường xây dựng các trò chơi ở dạng trắc nghiệm đúng, sai để củng cố kiến thức cho trẻ, các trò chơi như:

- + Xếp cây theo thứ tự từ thấp đến cao (chủ đề thực vật)
- + Xếp toa theo thứ tự từ 1 đến 10 (chủ đề phương tiện giao thông)
- + Trò chơi tập đếm làm quen với số (Số 9 tiết 1 - chủ đề cây, hoa, quả quanh bé)
- + Trò chơi củng cố kỹ năng cộng trừ (Số 8 tiết 2 - chủ đề bé với phương tiện giao thông)
- + Trò chơi chọn cách chia đều đồ vật (chủ đề 3 - 3, 4 - 4, 5 - 5 - chủ đề Tết và mùa xuân).
- + Tập đếm từ 1 đến 10 (chủ đề trường tiểu học).

4.6. Phối hợp với các bậc phụ huynh để nâng cao chất lượng cho trẻ làm quen với toán.

Ngày nay sự quan tâm của các bậc phụ huynh đến con em mình rất cao, nắm bắt được thực trạng như vậy nên tôi đã chủ động phối hợp cùng với phụ huynh trong lớp mình nhằm đạt hiệu quả cao nhất.

Trước cuộc họp phụ huynh đầu năm, với tư cách là người giáo viên chủ nhiệm, nắm được hoàn cảnh, khả năng nhận thức, đặc điểm tâm, sinh lý của trẻ, tìm cách khắc phục, cùng cha mẹ học sinh bàn bạc. Trẻ có nề nếp, nhận thức

tốt. Tạo nhóm trên mạng xã hội giữa giáo viên và phụ huynh để hằng ngày cùng chia sẻ về sự phát triển của trẻ luôn được kịp thời.

Hơn nữa vào giờ đón trả trẻ tôi thường xuyên trao đổi với phụ huynh về tình sức khỏe cũng như việc học tập của trẻ hàng ngày và hướng dẫn phụ huynh dạy con học tại nhà.

Trong việc thực hiện mục tiêu chăm sóc giáo dục trẻ thì cần có sự phối kết hợp giữa nhà trường và gia đình để nâng cao chất lượng nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ đạt được hiệu quả cao.

Ngoài ra tôi tuyên truyền cho phụ huynh quan tâm đến trẻ, tạo môi trường cho trẻ được hoạt động, tạo điều kiện cho trẻ tham khảo các tài liệu về toán học giúp trẻ tăng khả năng tập trung, phát triển tư duy, sáng tạo, sự tưởng tượng. Điều này giúp phụ huynh hiểu được tầm quan trọng của việc cho trẻ làm quen với toán học và giúp trẻ tự tin hơn khi bước vào lớp một.

5. Kết quả đạt được.

Từ những giải pháp trên về giáo dục cho trẻ làm quen với toán qua các con số đã đạt được kết quả:

5.1. Đối với giáo viên.

- Bằng những việc làm cụ thể tôi đã mạnh dạn tự tin vào bản thân mình hơn, đã biết vận dụng giữa lý thuyết với thực tế trên trẻ, khắc phục được những khó khăn
- Giáo viên mở rộng thêm được kiến thức, tích lũy được thêm kinh nghiệm về dạy trẻ làm quen với toán qua các con số.

5.2. Đối với phụ huynh.

- Đa số phụ huynh đã nắm bắt được một số yêu cầu và tầm quan trọng của môn toán đối với trẻ mẫu giáo. Tích cực cung cấp thiết bị, đồ dùng bộ môn cho lớp học, quan tâm đến việc dạy học ngoại khóa cho trẻ.

5.3. Đối với trẻ em.

- Trẻ mạnh dạn, tự tin, tích cực tham gia các hoạt động làm quen với toán, phát huy được tính hứng thú của trẻ.

- 100% trẻ nhận biết các số từ 1 đến 10, thành thạo thêm bớt trong phạm vi 10, có khả năng so sánh tốt, có khả năng định hướng không gian và thời gian.

Bảng khảo sát chất lượng của trẻ trước và sau khi áp dụng sáng kiến như sau:

Năm học	Tổng số trẻ kiểm tra	Xếp loại							
		Tốt	Tỷ lệ %	Khá	Tỷ lệ %	Đạt yêu cầu	Tỷ lệ %	Chưa ĐYC	Tỷ lệ %
Tháng	29	4	14	14	49	9	31	2	6
Tháng		12	42	16	55	1	3	0	0

Vậy qua so sánh đối chứng cho thấy quá trình áp dụng biện pháp giáo dục cho trẻ làm quen với toán qua các con số tại nhóm lớp có kết quả tốt. Số trẻ đạt tốt tăng lên, số trẻ đạt yêu cầu giảm đi, số trẻ chưa đạt yêu cầu không còn.

6. Điều kiện để sáng kiến được nhân rộng.

Để thực hiện biện pháp một cách có hiệu quả cần các điều kiện sau:

- Cơ sở vật chất:

+ Cơ sở vật chất trang thiết bị phục vụ cho tổ chức các hoạt động cho trẻ làm quen với toán.

- Giáo viên: Giáo viên nghiêm túc chấp hành quy chế, quy định của ngành có tinh thần trách nhiệm trong công việc, yêu nghề mến trẻ, tận tình chăm sóc và dạy dỗ trẻ.

KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

1. Kết luận.

Ở các chủ đề trên, các giải pháp tôi đưa ra đều giúp giáo viên hiểu sâu hơn nội dung toán học, từ đó giáo viên có thêm kỹ năng tích hợp các nội dung toán học vào từng chủ đề, bài học một cách nhẹ nhàng, phù hợp. Ngoài ra, nó kết hợp số lần một đứa trẻ hoàn thành một mục tiêu đã định mỗi ngày. Các giải pháp tôi đưa ra nhằm góp phần giúp trẻ nâng cao hiểu biết về các biểu tượng toán qua tập hợp số lượng, phép đếm, kích thước, hình dạng giúp trẻ có các kỹ năng đếm, một cách thành thạo.

Giúp cho các bậc phụ huynh có nhận thức đúng đắn và có sự chuyển biến tích cực về biểu tượng toán học. Những giải pháp tôi đưa ra không chỉ áp dụng phù hợp với lớp tôi mà còn áp dụng với các lớp khác trong khối.

2. Khuyến nghị.

2.1. Đối với phòng giáo dục.

- Phòng giáo dục mở thêm các buổi bồi dưỡng chuyên môn về nội dung toán học tạo nhiều cơ hội cho giáo viên được trau dồi năng lực sư phạm. Cung cấp tài liệu chuyên san có nội dung giáo dục về toán học.

2.2. Đối với nhà trường.

- Bổ sung cơ sở vật chất, đồ dùng đồ chơi, trang thiết bị dạy học. Thường xuyên tổ chức các buổi chuyên đề về làm quen với toán qua các hoạt động thực tiễn cho tập thể giáo viên.

Trên đây là một số kinh nghiệm tôi đã áp dụng để giúp trẻ 5 - 6 tuổi học tốt môn toán, đặc biệt là các biểu tượng về số lượng, tập hợp, phép đếm. Việc áp dụng kinh nghiệm đã có kết quả song bản kinh nghiệm này không thể tránh khỏi những thiếu sót. Tôi rất mong các đồng nghiệp xem xét, đánh giá bổ sung để bản kinh nghiệm của tôi được hoàn thiện và áp dụng vào giảng dạy đạt hiệu quả,

góp phần nâng cao hơn nữa chất lượng giáo dục đáp ứng được nhu cầu của xã hội trong giai đoạn hiện nay.

Tôi xin chân thành cảm ơn!